

Socjologia i psychologia środowiskowa - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Socjologia i psychologia środowiskowa
Kod przedmiotu	02.1-WI-ArchP-SiPŚ-S21
Wydział	Wydział Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska
Kierunek	Architektura
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. inżyniera architekta
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2021/2022

Informacje o przedmiocie	
Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. inż. Anna Bazan-Krzywoszańska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Laboratorium	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

- 1.Celem w zakresie wiedzy jest zapoznanie studenta z zasadami i strategiami działań projektowych i planistycznych umożliwiających kształtowanie bezpiecznego i przyjaznego człowiekowi środowiska życia.
2. Celem w zakresie umiejętności jest nauczenie studenta opracowywania logicznej analizy uwarunkowań i zagrożeń środowiskowych oraz przedstawiania jej w czytelnej formie graficznej.
- 3.Celem w zakresie kompetencji personalnych i społecznych jest przygotowanie studenta do zapoznania się z uwarunkowaniami jakości życia oraz uwrażliwienie na potrzeby społeczne i kulturowe oraz odczucie bezpieczeństwa.

Wymagania wstępne

brak wymagań

Zakres tematyczny

Część w formie podającej:

Architektura w perspektywie antropologicznej (cechy ludzkiej natury; kultura zachowań przestrzennych człowieka). Terytorium, przestrzeń organiczna , formalne i nieformalne dystanse w relacjach międzyludzkich, przestrzeń osobista człowieka. Przestrzeń półpubliczna i półprywatna oraz społeczna, aranżacje przestrzeni w relacjach społecznych, gradacja prywatności, przestrzenne atrybuty władzy. Ewolucja relacji przestrzeni prywatnej i społecznej. Kulturowe wzorce mieszkania i style życia rodzinnego. Mentalność mieszkańców (relacje miasto–wieś), struktura społeczna a struktury przestrzenne. Struktura barier i dystansów przestrzennych, a potrzeba bezpieczeństwa i dostępności przestrzeni. Wzorce struktur dostępności przestrzeni w różnych typach zabudowy; gradacja dostępności miejsc prywatnych i publicznych; rola hierarchicznej sieci drogowej. Stres zagęszczenia i poczucia stłoczenia; anonimowość życia w dużych skupiskach; przesłanki kształtowania gęstości zaludnienia; zdrowotne konsekwencje życia w przegęszczeniu, przestrzenna dezorientacji; elementy krystalizujące przestrzeń miasta (Lynch), mapy umysłowe i obrazy miasta. Ergonomiczne, proksemiczne i architektoniczne metody analizy, mapowanie behawioralne. Procesy top-down i bottom -up w rehabilitacji przestrzeni. Miejsca koncentracji zagrożeń - generatory, atraktory, stymulatory przestępczości; mapy przestępczości i miejsca niebezpieczne w mieście; wady rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych (doświadczenia amerykańskie, europejskie). Samoobronne właściwości środowiska zbudowanego;standardy bezpieczeństwa pasywnego i aktywnego; projektowanie przestrzeni bezpiecznych; aksjologia, rola identyfikacji terytorialnej, własności i jej rozgraniczenia, hierarchii dostępności przestrzeni,układów i skali zabudowy, rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych budynków.

Część w formie poszukującej: ćwiczenia

Wybrane analizy uwarunkowań (terytorium, dostępność piesza i kołowa, status nieformalnej własności, formy kontroli wzrokowej nad przestrzenią); Identyfikacja miejsca bezpieczne i stresogenne oraz źródła zagrożeń behawioralnych; Obserwacje zachowań obronnych użytkowników oraz ich interpretacja –mapy behawioralne; Analiza jakości życia i poczucia bezpieczeństwa w wybranym fragmencie zabudowy mieszkaniowej lub przestrzeni publicznej na podstawie badań. Propozycje poprawy standardów bezpieczeństwa pasywnego i/lub aktywnego. Projekt architektoniczny i urbanistyczny jako narzędzie prewencji zagrożeń.

Metody kształcenia

Wykład informacyjny i problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych jako wprowadzenie do zadań projektowych.

Metoda ćwiczeniowo-praktyczna – metoda ćwiczebna i projekt.

Ćwiczenia - wizje terenowe - obserwacja i dokumentacja zdarzeń i problemów, prezentacja problemowa zrealizowanych obiektów lub zespołów urbanistycznych połączona z dyskusją.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
zna uwarunkowania projektowania architektonicznego i urbanistycznego wynikające z możliwości psychofizycznych człowieka;	C.W2	- aktywność w trakcie zajęć - obserwacje i ocena umiejętności praktycznych studenta	
zna style w sztuce i związane z nimi tradycje twórcze oraz proces realizacji prac artystycznych związanych z architekturą	C.W1	- aktywność w trakcie zajęć - obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	
potrafi pozyskiwać informacje z właściwie dobranych źródeł, także w języku obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej, w celu wykorzystania ich w procesie projektowym	C.U1	- obserwacja i ocena aktywności na zajęciach - referat	

Warunki zaliczenia

Student :

- 1) potrafi opisać zasady działań projektowych i planistycznych umożliwiających kształtowanie bezpiecznego i przyjaznego człowiekowi środowiska życia - referat na zadany temat;
- 2) wyróżnia elementy i przyczyny patologii społecznych i ich związki z charakterem środowiska przestrzennego - prezentacja grupowego opracowania studialnego;
- 3) wie o wpływie rozwiązań architektonicznych i urbanistycznych na zachowania przestrzenne człowieka oraz charakter relacji społecznych - grupowe i indywidualne korekty rozwiązań projektowych;

Warunkiem zaliczenia jest przedstawienie referatu w formie pisemnej oraz wykonanie ustnej prezentacji zadanego opracowania z zastosowaniem rozwiązań projektowych.

Zasada ustalania oceny: Oceną osiągniętych efektów kształcenia jest średnia uzyskanych przez studenta ocen:

$$O=(1+2+3)/3$$

Zgodnie z Regulaminem Studiów obecność na zajęciach jest obowiązkowa - sprawdzanie obecności na zajęciach.

Literatura podstawowa

1. Alexander, C., inni, Język wzorów, GWP, Gdańsk 2008.
2. Bańka A., Społeczna psychologia środowiskowa, Scholar, Warszawa 2004.
3. Czarnecki B., Sieminski, W., Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni publicznej, Wyd. Delfin, Warszawa 2004.
4. Gehl J., Życie między budynkami. Użytkowanie przestrzeni publicznych, Wyd. RAM, Kraków 2009.
5. Lewicka M., Psychologia miejsca, Wyd. Naukowe Scholar, Warszawa 2012.
6. Lynch K., Obraz miasta, Archirolta, Kraków 2011.

Literatura uzupełniająca

1. Czyński, M., Architektura w przestrzeni ludzkich zachowań, Wyd. PS, Szczecin 2006.
2. Skiba M., Mała ojczyzna - w poszukiwaniu wspólnoty i odrębności na przykładzie gminy Świebodzin w województwie lubuskim, w : Polskie krajobrazy wiejskie dawne i współczesne (Polish rural landscapes former and contemporary). Sosnowiec : Komisja Krajobrazu Kulturowego PTG, 2009- (Prace Komisji Krajobrazu Kulturowego PTG ; 12 s. 109 –116.
3. Skiba M., Obraz Zielonej Góry w badaniach preferencji mieszkańców, na podstawie map mentalnych sporządzonych przez studentów Uniwersytetu Zielonogórskiego, Czasopismo Techniczne : Architektura - 2005, z. 11 -A, s. 392 –398

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. inż. arch. Marta Skiba, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 26-04-2022 12:54)